

ШУТОШЬ

ПЛЪВЕНСКА
ПУБЛИЧНА БИБЛИОТЕКА

ЛИСТЬ ЗА ШЕГА И САТИРА.

ИЗЛЪЗВА ВСЪКА СЪБОТА.

Спомоществование ся премать всяко за три мѣсца прѣд-
плащаны по едно бѣдо медиде или на листъ по 2 гроша.

Писма, дописки и всичко що ся отнася до вѣстника отправя
ся въ Цариградъ до Редакційта ШУТОША въ Агопіанъ-хансъ № 14.

Назначеніе по вѣнъ настоятели, отговарять за цѣните
на вѣстника.

Бъгарското издание ШУТОША по финансіалнъ чистъ нѣма
никаква съръска съ изданието му на другиѣ языци нито съ
главното управление на вѣстника отъ притежателя му.

Писма неплатени и поръчки непредлатени по сѫ прѣти.

Статии пращани до редакційтъ, вѣщени или не, не са
враташъ.

ИЗВѢСТИЕ.

Като забѣлѣжихъ важни недостатки въ Бѣлгарското издание Шутоша, постараахъ ся да направїж коренни преобразования въ редакційтъ му, и благонадѣжденъ съмъ, че за напрѣдъ, ШУТОШЪ, ще намѣри и на бѣлгарски чистъ добъръ приемъ, който намѣрва и въ другиѣ изданія. О. Касаписъ.

27 Янур. 1874.

ПОХОЖДЕНІЯТА НА ХЫТЪРЪ ПЕТРА.

—о—

Възлюбленный побратиме Шутоше!
Ты вѣчъ знаешь че азъ не бѣхъ при тебе
Отъ когатъ тя Сатан-Калфа подсеби,
И нищичко не ти писахъ за себе
Отъ когатъ тя Уста-Маранъ загреби
Съсъ свойтѣ джасаста-дѣсуста изгреби.

Сега дозехъ че ты си ся избавилъ
Отъ тѣзи-ка джасни-prasни Вандалы
Сатанъ-калфа Сатану си отправилъ,
Маранъ-уста Морану си оставилъ
И свободенъ отъ Вандалски вѣчъ власти,
И не служащъ на тѣхнитѣ злы страсти,
Поискаль си пакъ свободно да ходишъ
И разумно безумнитѣ да водишъ.

Сторихъ и азъ, съ Касапово вѣлѣніе
Да ти пишъ, да ти явѣкъ за мене
Дѣ съмъ, какъ съмъ и до сега що видѣхъ
По тѣзъ мѣста вѣчъ които навидѣхъ.

Слушай убо: (но педѣй ся чумери,
Тази дума на-рѣкы ся намѣри,
На ли знаешь и ты сега кой вѣкъ е:
Вѣкъ на убо, на щурото наѣ паче,
На понеже, на гузното обаче).

Отъ моіятъ съ тебе, брате, раздѣла,
Тука дѣто честъта ми е довела
Ний имахъ личнъ празникъ Коледа, —
Тъй нареченъ не щотъ колять говеда,
Но щотъ колять тѣсты прасцы, шупари
И коледватъ наштѣ млади и стари. —
Любопытно да знаешь
Какъ празнуватъ и коледватъ тадѣва
Този празникъ въ старо врѣме тѣй личенъ.
Но за това да ти казвамъ подробнъ
Ше да бѣде несъгласно съ цѣлѣтъ ми;
Ше ти кажъ въ кратцѣ нѣщо за него
За да имамъ повечъ врѣме за друго
За което искамъ да ти расправиши.
Слушай убо вкратко колкотъ за Божикъ.

Хей, по Божикъ божихъ ся пий тука,
Коладвахъ; но по добре да кажъ:
Коладвахъ мойтѣ славни Бѣлгари —
Славни, казвамъ, по своето нехайство —
Коладвахъ но не всички еднакво,
Както было и ставало нѣкога.
Въ това врѣме днесъ въ което живѣемъ
И Коледа коледвамъ различно.
Въ градоветъ вѣчъ коледвать съсъ моды
Старо, младо, (расло и не дорасло,)
Женско, мжжко, удрять яйца на масло,
Вира моды, салтанаты, угоды
И развраты съсъ които празнуватъ
И почитатъ всякой светъ день и празникъ.
А въ селата, и тамъ вече не пѣхътъ,
Не коладвать, както знахъ отколѣ,
Само гледать какъ да плюскатъ, да пѣхътъ,
Да ся карать, да ся пгуватъ и бѣхътъ,

1/2 907 лс

И да ходятъ по конацы, по сѫбы.

Таквъзь ми ти мурофеты излѣзли
По насть сега, побратиме Шутоше,
За туй и азъ, да ти кажъ най право,
Тъзъ Коладж марцинъ ѹхъ прѣминжъ ;
Но какъ да е прѣминжъ ѹхъ, отиде;
А следъ неїхъ и туй лѣто триклето,
Осемстотинъ седемдесетъ и трето.

Дойде вече и Сурвакы настанж.

Този вечеръ азъ до срѣдъ нощъ все чакахъ
Да но чуїхъ сурвакници да трѣгнатъ,
Както бѣше одно врѣме обычай:
Отъ домъ на домъ стари млады да ходятъ,
Да сурвакатъ сѣсь дрѣновы шубрѣци
И да выкатъ, и да крякатъ, да славятъ
Тюрлю-тюрлю благословки да слагатъ.
Не чухъ нищо, и не видѣхъ пакъ нищо.
Домжчинъ ми, до кривѣ ми то мене,
Шо да н' става както бѣше отколѣ?
Вспомнихъ ази едно врѣме що бѣше,
Какъ прѣзъ тъзъ нощъ градъ ли село лѣ ечеше...
Врѣзъ това ся тѣжно ази замыслихъ :
Напуснѣхъ ми нашть животъ народенъ
За по-другий ужъ нѣщо си угоденъ,
Оставихъ ми нашъ стары здеты,
Отъ това ны зло-й опако сполѣти ...
Въ тѣзи тѣжки размысълы увлеченъ,
На родѣтъ си за доброто обрѣченъ,
Дошѣ ми ся младъ да бѣдъ въ туй врѣме
Да ся върнѣ въ тѣзъ години честиты!

Осѣтихъ ся едно нѣщо тогази :

«Старо, казватъ, дважъ телцитѣ пасяло»
А защо ли дважъ и да не сурвака?
Туй азъ рѣкохъ и опекохъ да станж
Самъ да идѣ да сурвакамъ, да пѣхъ
Тѣй дано бы да ни трѣгне пакъ напрѣдъ,
Ставамъ, грабвамъ не шубрѣци дрѣнови
Но пакъ онзи мойтъ жезль вѣлшебенъ
И потеглихъ дѣто видѣ да идѣ,
Безъ да знаѣ и на кѣдѣ отивамъ —
Както много що не знаѣтъ дѣ ходятъ,
Ни що правятъ, ни що мыслятъ и думатъ—
Храни Боже каквотъ сега и ази....

Ношъ бѣ ясна, тихо бѣше врѣмето ;
На сокака джанъ-джунъ нѣма да видишъ
Осѣтнъ мене що бѣхъ самъ си излѣзъ ;
И тамъ дѣто самъ азъ напрѣдъ отивахъ,
Осѣтихъ ся: прѣзъ тѣзъ святы мрѣници,
Отъ Коледа до празникъ Водици,
Едно врѣме Караконджо, казвахъ,
Че бѣлъ ходѧтъ и пакости бѣлъ правялъ
И вѣзѣдалъ кого самъ си сполѣялъ
И го єздялъ дор' попѣялъ петлитѣ.

Има една стара дума та казва:

Тамамъ думалъ зарадъ вѣлка овчерѣтъ
И вѣлкѣтъ ся въ юшаржъ намѣрилъ.
А че и азъ, Караконча поменжъ,

Ето ти мя Караконча сполѣтѣхъ :

Не таквъзи, каквъто го приказватъ,
Страшенъ, рохавъ и напъренъ за всадникъ ;
А таквъзи: мѣршавъ, кылавъ, прихлюстенъ ;
Свилъ ся тамѣ въ едно кюше, подсмѣрча.

Шо щенъ тука, попытахъ го, що сѣдишъ ?
Шо не єзишъ ? що не ходишъ ? що не спишъ ?

— Да спѣхъ ази, дѣдо Петре, не можъ,
Врѣне ми е сега трѣба да ходѣхъ.
Но жалъ ми е че свѣтътъ ся измѣнилъ
Та не можъ да си правѣхъ по волікъ...
Минжло ся това врѣме осколѣ
Азъ когато на походы излѣзвахъ
И когото дѣто свѣрняхъ вѣзѣдахъ . . .
Нѣма вече глуповани, а що ли,
Разг҃рдени, съ раскопчены крачолы ;
Захытрѣлъ вѣчъ родъ човѣчій, узрѣялъ ;
Не ся єзди, не ся води, не слуша ;
Владыцитѣ и тѣ биле не можатъ
Както искатъ тѣй да върятъ народътъ ;
Не чувашъ ли какъ ся за туй оплакватъ ?
Тѣ не можатъ; що остава до мене ? . . .
Ахъ, не можъ вѣчъ Каракончо да єзди
Не хората но ни попскотъ магаре . . .
Този вечеръ като ходяхъ да търсѣхъ
Нѣкой таквътъ късно осталъ абдалинъ
Да го яхижъ малко да мя поноси ;
Не намѣрихъ, дѣдо Петре, абдамы,
Най намѣрихъ на край село магаре,
Па го яхижъ малко да го поѣздѣхъ ;
Олачина пусто было магаре
Поноси мя, донесе мя до тука,
Испѣхъ ся па мя долу стовари
И нѣколко тѣмита ми удари,
Тѣй що еще берѣ омаѣтѣ тукъ.

— То ще каже, Каракончо, рѣкохъ азъ,
Кога не можъ ты другыго да єздишъ
Редъ е дошло тебе други да єздятъ.
Тамамъ за менъ, и азъ това що търсѧхъ.
Нагърби ся да тя яхижъ азъ тебе,
Щото имамъ на далеко да ходѣхъ
Мойтѣ хора всички да ги обходѣхъ,
Както искамъ азъ да си ги сурвакамъ,
Да молитствувахъ и да имъ честитѣхъ :
Ново лѣто, ново щастье, напрѣдъкъ.

Обтегижъ ся, не ще му ся клетникътъ ;
Но видѣ мя таквътъ като владыка
И захванжъ дѣло да ми расправя :
Че не было ни праведно ни честно
И нѣмало ужъ никждѣ да пише
Дѣто челякъ Караконджо да єзди . . .

А дѣ пише ты хората да єзишъ ?
Азъ отвѣрихъ и тѣй малко сърдито.

Той вѣздѣхъ и помѣлчѣ, па зинѣ
Та подкачи пакъ отъ дѣлгы расправы :
Наистинѣ не е добро ни право
И Каракончу тѣй хората да єзди ;

Но що чиниш кога има таквъзи
Що саминки да ги ъздишь гръбъ даватъ.
А туй сега, Караконча да ъздятъ
И когато той самъ това не иска
Дѣ ся-й чудо и видѣло туй чудо!
Нѣма нищо, азъ повторихъ та казахъ,
Ъздишь ли си? — ще тя ъздятъ и тебя
Това си е вѣченъ законъ и право.
Но не бой ся, ази не съмъ ижигелъ . . .
Дигиж очи повторомъ ми изгледа
Кат' им видѣ въ дрехы таквъзы монашески
(Читателию, тука добре внимавай,
Да не сбъркашь та да четешъ манафски)
Поиспѣшка, умилно ми попыта:
Дѣдо Петре, монахъ ли си? кажи имъ . . .
Тазъ пасминж не сѫ хора за вѣръ,
Малко казватъ а пакъ много загазватъ
Па ни милостъ и ни жалостъ въ тѣхъ нѣма.
Въ нашътъ съборъ единъ дяволъ веднѣжки
Приказванше що испатилъ клетникътъ
Отъ единого калугера-монаха. —
Вечеръ было, тамамъ срѣщу Великденъ,
Отишелъ бѣль да му прави на пакость.
Дяволъ нали-й това му е и дѣло.
Но по-дяволъ калугерътъ отъ него
Направя му единъ пакость да видинъ :
Опъва го, възсѣда го, той него —
Не дяволътъ калугера възсида,
Калугерътъ діявола възсида —
Па, хѣ тогазъ: *трава горо дяволе!*
Та го яхалъ, цѣлъ пощъ го прѣпскаль ;
Макаръ го, проклетыйтъ калугеръ,
Въ тѣзи пощъ чакъ на Божій-гробъ да иде ;
Занесълъ го и назадъ го донесълъ.
Отъ тогази и до сега горкійтъ
Този дяволъ хайрътъ си не видѣлъ . . .
Охъ, бойк ся, Дѣдо Петре, и страхъ ми
Да н' ми пати тѣй и меня главата,
Думаше ми Каракончо, горкійтъ !
А, не бой ся! азъ му казвамъ тогази,
Макаръ че съмъ кат' калугеръ черъ ази
Ама не съмъ немилостивъ и свирѣпъ,
И не бѣрзамъ чакъ толкози; не искамъ
Ни толкози на далеко да ходїкъ;
Салъ тукъ тамъ колкотъ да ся расходимъ;
Ты ще видишъ азъ какъвъ съмъ лекъ вeadникъ.
Но не слуша Каракончо, не вѣрва,
Не пристава а еще ся обтяга,
И гледамъ го взе да крои да бѣга.
Сърдитъ тогазъ извѣкахъ му азъ строго :
Нагърбай ся че видишъ ли тозъ жезъ?
Знаешъ ли мя тызе мене азъ кой съмъ?
Колко лесно смачканыйтъ да тѣпченъ!
Съ едно само извѣканье, умѣнжъ.
Преклони ся Каракончо, грѣбъ даде,
Обуздахъ го съ якъ юздѣ отъ лико,
Качихъ му ся, възседиже го, но леко,

Покарахъ го явашъ-явашъ, като нашъ —
Тѣй както си нѣй карамы дѣлата
Когатъ довимъ и зайците съ колата; 1)
Прѣминѫхъ деветъ горы высоки ;
Прѣгазихъ деветъ воды дѣлбоки
И стигнѫхъ до Заливътъ Рогатый
Дѣто има доста таквъзы брадаты
Съсъ безбрady прислужници богаты.
Дурѣ бакалъмъ сега тука да видимъ
Караконджо, на кѣдѣ щеиъ да идимъ.
Очарованъ отъ моихъ обходъ
Караконджо подума имъ въ угодъ:
Почни отъ тукъ и паредь ты сурвакай . . .
(Четатилю, до нѣлѣкъ почакай)

Отъ естественниятъ исторіи

Урокъ VI

МЫШКАТА.

— о —

Мышката ся казва еще и мышъ, а че ся казва и плѣхъ, и сѫсель, и глунецъ, и стаоръ, и поганецъ; тъя има много и разны имена защото има иного и безобразни дѣла. Най главното въ мышій родъ е че той нѣма никаква добродѣтель, която да го отличава отъ другыть видове животни.

Мышкытъ сѫ толкозъ непотрѣбна пасмина на свѣтътъ, щото и тѣ, като осѣщатъ това, често ся трѣбятъ и самы и така ся произбавватъ за време отъ поганското имъ присѫтствиѣ мѣстата, които поганятъ и губителствува, — за време, казувами, защото съвършенно избавленіе отъ злото на тозъ свѣтъ е невъзможно.

Казвать че грыцкытъ Крали-Марко — Херкулесъ или Ираклей, щомъ виждалъ лъвъ втурвалъ ся връзъ него и тиквалъ рѣкътъ си въ устата иу, задаму истрѣгне языктъ, но щомъ виждалъ мышкъ, тѣртвалъ да бѣга; сѫщо като днешнитъ калугери, кога видятъ дяволъ какъ захващать да ся кръстятъ и да четятъ *Богородице дѣво*, тѣй захващаль и той да ся кръсти, както ся кръстили тогазъ, и да чете *Венеро Благодатная*.

А имало и защо; не е бо по-малкъ отъ дявола пакостникъ и непреподобный отецъ Плѣхъ. Нѣма нищо на което да не удари зѣбъ, нищо нѣма което да не докачи, и което не яде и него както да е ще го спогани поганецъ той. И пакъ като діяволъ е и лукавъ мышътъ и на-вѣтникъ, а че и като нѣкой отъ старыть діаволи е по нѣкога *пинтия* и скжерникъ, а всяко лакомъ и не сътъ. Въ Епархийтъ на вѣнъ обыча орѣхътъ повече отъ всичко друго; но

1) Пословицата казва: «съ кола ловятъ зайците», но азъ мыслѣ че думата кола е туга отъ колай.

въ Цариградъ, въ м^есто на чебелитѣ, става и той чебелія и хваща да търси шекеръ, съре ніе, масъце и яйца, които не си прави трудъ нито да гы вари, нито да гы пече, ами токо тъй суровы гы піе, може бы за гласъ, както правятъ и нѣкои псалтове по настъ.

Мышкытъ живѣхътъ въ дупки, а дупкытъ, знаемъ, не сѫ толкозъ пріятны жилища; но една турска пословица иска да каже, че дохажда по нѣкога и таквъзъ врѣме, когато чевѣкъ, за една мышъ дупкѣ, былъ готовъ да плати хыледы желтици кырїж (*сичанъ деліи бинъ алтарна!*), еще и да ся счита за честитъ ако ѹкъ намѣри и ако сколаса да ся нацѣди въ широкытъ палаты на капитанъ Мыша. Но самы мышеветъ иѣматъ на голѣмъ почеѣ палатытъ си, а мѣкнѣтъ вѣтрѣ и трупатъ какво свѣрнижъ. Една бѣлгарска причта прибавя на свѣдѣніята ни и това че по подражаніе на онѣзи отъ чевѣцъгѣ, които обычатъ да ся занимаватъ съ мѣчни и невѣзможни работы, и мышкытъ по нѣкога влачали цѣлы тыкви и ся мѣчали да гы втарколяватъ въ дупкытъ си, за да опытаатъ сутенитъ трудъ въ невѣзможностъ.

Не знаемъ отъ дѣ е останало у нашите стары да парычатъ гърцытъ «мышъ вѣрж», т. е. мышъ пасминж. Естественната исторія пишо не казва за това, а не смы видѣли еще изданы Вѣспоминаніята на нѣкой Бѣлгаринъ же-ненъ за геркинѣ, да не бы дася намѣрва нѣкое данно за това. Истинно е обаче, че въ нѣкои отношенія и нашиятъ Бѣлгари приличатъ на мышкытъ, защото като мышки ся ядкатъ едни други и все тѣй като мышкытъ ся гласягъ да окачатъ ужъ на коткожъ звѣнецъ а като ѹкъ видятъ оставатъ си каскатъ.

Истинно е еще и това че мышкытъ приличатъ на гърцытъ по голѣмѣтъ ревностъ коїжто иматъ къмъ ученіето. Мышкытъ нашистинъ много обычатъ книжното ученіе и вѣобще книгытъ, и забѣлѣжително е че печатанитъ и писанитъ книги обычатъ повече отъ бѣлытъ хартіи, за това и мышътъ го броижъ нѣкои за прѣвъ граматикъ и за най учено и учено любиво животно. За чудо е прочее какъ завладѣвшійтъ Шутоша г. Сарафова не избра за редакторъ на този листъ нѣкой многоученъ плѣхъ, ами отиде та изредакторчи само-плѣшестаго Г-на Даска-лова.

Но нека не прибрѣзвамъ да осаждимъ г-на Сарафова за това му прѣпочтеніе. Като сынъ Сарафовъ и самъ Сарафинъ на мышкытъ, той може да е сарафладисъ добръ тѣхнитъ спо-собности въ сравненіе съ способноститъ на г-на Даскалова и е намѣрилъ у него повече дарованія. И нашистинъ ако са вгледамъ съ сараф-скы очи въ г. Стама Даскалова ный можемъ

да открыемъ съображеніята по които прѣпочтеніето на г. Сарафова е паднжло на г. Стама.

— Надутъ и намусенъ като мышъ, ухленъ като мышка, подъ като плѣхъ, краснорѣчивъ като сѫсель, глухотствующъ като глушещъ и пог-иствующъ като поганецъ, Г. Стама Даскаловъ, притежава въ отличиже си личность всичкытъ качества които отличаватъ славнитъ учены мышове; а врѣзъ това има еще и прѣимущество да е не токо отъ самосебе си учень но, да има и всичкытъ знанія наслѣдие отъ бащъ си! И можаше ли любезното чело на даскалъ Иванча отъ Ескыїж да е невѣжа? Може ли чираќътъ на Г-на А. Ексарха или Месарха да биде по доленъ въ ученіето отъ многоученитъ съселя?

— Г нъ Сарафовъ е дошелъ до таквъзъ заключенія твѣрдъ естественно, сѫдящъ по себе си. Като сарфинъ самъ и сынъ на бащъ си Сарафа, не е ли той по ингюзаръ отъ всичкытъ си ес-нафдаши въ дѣлото на сарафлѣкътъ? И кой отъ онѣзи които знаектъ дѣлата и дѣяніята на Г. Сарафова, може да си изопачи душжтъ и да каже че не е искусенъ въ занаятъ този който можѣ тѣй добръ да сарафладиса и самото сарафско (занимателно) дружество, тата и самаго Шутоша можѣ да подчини на Сарафскытъ си шпекулы. А такъвъ опытенъ въ сарафлѣкътъ мѣжъ може ли да ся излъже въ прѣсмѣтваніето за по-изгоденъ изборъ, когато прѣдлѣжи да избира редакторъ между многоученитъ съселя и ученѣйшаго г-на Стама Даскалова? Никога; и дѣлата сѫ на лицѣ да оправдаватъ испогрѣшиностътъ на съображеніята му, защото е явно че и 1000 поганцы редакторы неможахъ опогани този листъ (Шутоша) тѣй както го опогани достойнитъ избраникъ на г-на Сарафова.

Ето прочее, споредъ настъ, дѣ лежи тайната за прѣпочтеніето на г-на Даскалова въ дѣлото на избираніето редакторъ между него и всичкытъ плѣхове и сѫсели. И тѣзи тайни ѹкъ обѣлоденямы ный за онѣзи които бы любопытствовали да знаектъ какъ е станжла тази рабо-та, а еще повече за да запазимъ сарафските честъ на г-на Сарафова, да не бы да помисли нѣкой че е сбѣркаль въ изборътъ си. Инакъ не ни е тумижло въ урокътъ си за мышкытъ да говоримъ и за таквъзъ высокородны господа, като Сарафова и Даскалова, при всичко че въ отношеніе на пакоститъ, които направихъ на Шутоша, тѣ заслужватъ доста почетно място въ редътъ на мышеветъ, на плѣховетъ, на сѫсе-латъ и на поганцитъ.

Но понеже е рѣчъ за пакостничеството на мышкытъ, за да не оставимъ читателитъ си въ недоумѣніе да мыслятъ като каква пакость може да направи една мышка на единого човѣка, ный ще приведемъ единъ два примѣра за увѣреніе.

Купилъ си напримѣръ или ще купишъ, половицъ окж, да речемъ, сырение, и ще го занесешъ или си го занель на кѫщжтъ си, прите-гляши го и намѣрвашъ само 150 драма. Другытъ 50 др. извѣтрли или исфирясали. На у-тринътъ ще ся случи да кажешъ на женѣ си — Я дай, мари жена, малко сыренце.

А че ще ся случи и тя да ти отговори

— А бре мѫжъ сырение не останѧло.

— Какво? ам'че нали вчера зехъ половинъ ока?

— Ам'че нали 50-тѣ драма бѣхъ извѣтрли еще въ пѣтътъ додѣ го донесешъ?

— Е, ами останѧлътъ 150 драма?

— Петдесетътъ драма нали изядохмы снощи?

— Ами другытъ 100 драма?

— Изѣли го мышкытъ!

Да гы убие Господъ, захващаши ты, и ужъ отъ Господа захващаши и па него оставяши да гы пакаже, но въ сѫщото време покарвашъ си іж каквжто знаешъ, динденъ иманданъ, като захващаши наї напрѣдъ отъ бакалина, който ти далъ таквозъ сырение подлежаще на извѣтра-ниe, карашь ся съ женѣтъ защо не вардила сырението, и наї много съ неї защото е па очитѣти, защото бакадина е па дюгеня си и не тя чуе, а мышката е въ дупката си и ха-беръ вѣма отъ попражнитъ ти. Ты ся пукашь отъ ядъ, защо не можешъ да си отмѣтиши на този проклетъ пакостникъ мышъ или плѣхъ, и като прѣполагамъ че не си като онзи шашкжнъ со-та (схоластикъ) който уловилъ въ зѣби е-динъ кѣсъ месо и ся заложилъ на мышкжтъ па дупкжтъ, готовъ като искочи за месото и той да іж докопа, заключавамъ че работата ще взе-ме съвсѣмъ другъ исходъ. Въ ядѣтъ си ты, и въ жаждъ на мищене, ако си отъ онѣзи кои то иматъ хубавыйтъ адеть да побійватъ женитѣ си, когато сѫ сърдити за да имъ отминува, ще си прѣставиши на умъ че женати може да тя лъже и да іж подозрявашъ че тя може да е изяла сырението, защото търсиши причинѣ да си оттушиши, и вижъ станжль си да іж ступашъ и станжло онова за което шопитъ казуватъ: *Погршило Подуене*, а отдѣвало Малешевци; т. е. мышкытъ изядатъ сырението а жената яде бой. А не дѣй мысли че е малка пакость и бе-ля да си біе иткай женѣтъ, и за кого? За мышкытъ! за проклетытъ плѣхове!

Други примѣръ:

Вы знаете че всякой колко годѣ редовенъ бакалинъ ще да има и по единъ чиракъ, малко бакалче. Въ Цариградъ това е необходимо усло-вие за бакалытъ и именно за махаленскытъ ба-калы, защото освѣнъ слугувашето въ дюгенътъ малкото бакалче има и други еще дѣлжности да испѣнива.

Напримѣръ ходи изъ махалжтъ да вика *Бака-ли*, *Бакалакы*, и да разноси по кѫщъта какво-то му нарѣчатъ, а въ случаѣ когато нѣкоя ко-кона отъ махалжтъ ще иде на баїжъ, като мю-щерія па бакалескытъ дюкенъ, тъя има право да наповари бакалина да ѹ занесе бохчжтъ до ба-нѣкъ, и тогазъ тежко на тозъ бакалинъ който нѣ-ма малко бакалче да направи тѣзи услуги на мющерійтъ му, едно отъ двѣтъ, или трѣба да изгуби единъ мющерійтъ или да подпадне подъ униженіето да носи самъ на банижъ бохчжтъ на коконжтъ. Ето за това е необходимо малкото бакалче и на коконжтъ работятъ да сврша и чорбаджията си да отмѣнива отъ униженіе.

Една отъ дѣлжноститѣ на малкото Бакалче въ дюгенътъ вѣтрѣ е сутринъ като стане най-напрѣдъ да иде па кюпѣтъ съ дѣрвеното масло.

— Забѣлѣжи тука читателю, че думата е за Цариградскытъ бакалы, които иматъ масло съ кюпове, а не за нашенскытъ. Защото бакалитѣ по наѣсъ не купуватъ на веднѣжъ по много ма-сло, но зематъ по малко и го дрѣжатъ повече-то и въ неганосаны тенджери, за да не турятъ въ масрафъ мющерійтъ си да купуватъ и мы-шеморъ, ако искатъ да ся троватъ, ами да мот-гжтъ съ единъ масрафъ, чрѣзъ вкотленото масло, да ся служатъ въ това и когато нѣматъ на умъ да ся тровятъ. А това дѣто не купуватъ нашите бакалы по много масло да иматъ, разумѣва ся, происхожда отъ дѣто не ся харчи по мно-го; а то пакъ вѣроятно е слѣдствието на онова дѣто по наѣсъ поститѣ сѫи по-много и по-стро-го ся дрѣжатъ, не ядѣтъ бо нашитѣ бѣлгари масло прѣвѣзъ велики пости, а че и прѣвѣзъ дру-гытъ дни ако итма па светчето писано разрѣ-шеніе вина и елея, при това еще пашитѣ Бѣл-гарки не сѫ ся исцивилизациали єще чакъ тол-козъ колкото гъркыпѣтъ и не оставятъ да гори кандилото имъ дена и поща за опрошеніе на дененощнитѣ имъ грѣхове....

Ще отиде прочее бакалчето, като стане су-тринъ, наї напрѣдъ на кюпѣтъ, и по заповѣдъ на старый бакалинъ първомъ ще ся прѣкръсти и ще каже: *Господи Іисусе Христе*, за да дойде берекетъ въ кюпѣтъ, и тогазъ ще го от-вори. Молитвованіе излишно, споредъ наѣсъ, защото и безъ тѣзи молитвѣ маслото на Цариградскытъ бакалы е доста берекетлія: петдесетъ оки масло, въ кюпѣтъ на Цариградскъ бакалинъ излѣзва всяко па тѣфтерътъ му врѣзъ 75 оки, безъ кюпѣтъ, разумѣва ся. А тази благодать ся явява често и надъ малкото масло на нашенскытъ бакалы, често и твърдѣ често и петьтъ оки масло на нашитѣ бакали ся берекетчата испльни десетъ оки па тевтеря и пакъ не ся сврша. Бакалитѣ самы, и нашенскытъ както и цариградскытъ не сѫ до толкозъ суевѣри да вѣрватъ че тозъ берекетъ

на маслото иде отъ молитвата имъ, но не оставатъ старый обычай да не похващатъ нищо додѣ не призоватъ името на Иисуса Христа и на св. Богородицѫ, тъй както и механичните да подтвърдяватъ непрестанно чудото въ Канѧ-Галилейскѫ за прѣложеніето на водата въ вино. . . .

Отваря проче бакалчето кюпътъ и глѣда да ли е падналъ вътре нѣкой плѣхъ и ако не е падналъ, добре; спечелени сѫ 6-7 драма чисто масло; но ако ся е поистърсили нѣкой плѣхъ чуга въ живопрѣмнитъ и мрѣтводающітъ кюпъ, хваща ми ти го бакалакито кыръ мыша, исцѣжда ми ти го добре, добре, и въврля ми ти го на Въврля ми ти го, казва ми ный, защото ся случава, вѣщо не толкозъ рѣдко въ Цариградъ, щото нѣкое ефенди подранило да иде на работата си, дамина усирѣдь бакалсий дюкенъ прозявашещъ ся и ехъ, какво да ся прави вече? Афъ идерсинъ ефендинъ, рѣформидимъ.

На ся случва и това че ефендито е на терекиликъ отгорѣ, и не разбира отъ аф едерсинъ маф-едерсинъ, ами захваща отъ стереотипнитъ па выка, па цика, и псува та дига ма-халжтъ на главата си, и ся заканя и ся впу-ща връзъ бакалчето, а тогазъ вече излѣзва дър-титъ бакалинъ да защити чирака си; това вѣ-че дава масло на огънъти на ефендито. Бакалинъ иска да ся покаже че не го е страхъ, ефендито иска да покаже че за него и голѣмъ бакалинъ и малкий бакалинъ е все едно и ра-ботата стига до тамъ; бакалинъ яде бой, и бить тича на заптіето, заптіето подбира еfen-дито и хайде въ домъти на правосѫдіето, пра-восѫдіето вижда слѣдитъ на ефендіевытъ юру-ци връзъ небрѣснатжтъ муцуулъ на бакалина, не-рачи да припознае правото на терекилика на е-фендито и го осужда да плати назначениятъ глоба.

Всичко товѣ, разумѣва ся, станва въ Цари-градъ, защото на вѣнъ по настъ ефендійтъ не ставатъ толкозъ рано съ бакалитъ наедно, па и толкозъ терекиликъ не сѫ, а и правосѫдіето не е толкозъ взискателно, нито пѣкъ мышкитъ сѫ из-ложены на опасностъ да памѣрватъ болъ масло и да си позволяватъ да ся давятъ вътре. Най голѣмото зло което може да стане по настъ е, ако памѣри кацжтъ съ армеїжтъ оттуленъ и рече да ся поокажи вътре нѣкой плѣхъ, па си закъсне тамъ и толкозъ; неговото въ кацжтъ присѫствіе и открытието му въ неїкъ не пред-извикватъ таквъти перипетии, каквите въ Цари-градъ, да турятъ бакалакито въ неизгодно по-ложenie, послѣ и бакалина да накаратъ да яде бой, и ефендійтъ да плати глоба.

Отъ малкото тѣзи примѣри всякой може да

сѣди какви бели и пакости могатъ да напра-вятъ мышкитъ на человѣка и приживѣ и подиръ смъртъти си, които ако речемъ да исказиши всички не бы ни постигнало ни книга ни мастило.

Вѣобще ся вѣрва че котката чисти кѣщътъ отъ мышкитъ, но това е предразсѫдътъ. Сто-редъ настъ, пай върлы непрѣтели на мышкитъ сѫ бакалитъ. Но разсѫденіята си за това ший ще развиеятъ въ другъ единъ урокъ.

ОЦѢНЕНІЯ.

— Е, Шутоше, ВѢКА вѣстникъ видѣли? Сега твече вѣстникъ що е позна ли?

— О, и видѣхъ, брате милый, и познахъ.

Хубаво е сиренето, но мѣхътъ с кучъ мѣхъ.

— Шо тѣй думашъ, не тя ли е баремъ страхъ?

— Ни страхъ мя е ни срамъ мя е, ами мя е смѣхъ. На лѣ смы си, какви смы си знаемъ си.

— А що казвашъ и за ЛЕВАНТЪ-ТАИМСА?

— Голѣмъ вѣстникъ, хубавъ вѣстникъ, брате мой, но тамъ дѣть мя сърбя не мя чеше той.

СРАВНЕНИЯ.

Масторъ Грую вретенарътъ е мастеръ на вретената и знае бо и може бо да издѣла отъ трибука тамашътъ едно врѣто.

Масторъ Марко Балабановъ е мастеръ на програми-тъ и знае бо и може бо да напише отъ шестъ стъпца тамашъ единъ програмъ.

Запредѣто съ врѣтното на мастора Груя, и възможното съ туй врѣто ви колко сте напрели.

Прочетѣте програмътъ на Мастора Марка та възможното и отъ неїкъ какво сте проумѣли.

УВѢРЕНІЯТА.

«Личноститѣ сѫ строго запрѣти въ вѣстникътъ нинъ» казва нашътъ новътъ вѣстникъ, въ четвъртиятъ стъпецъ на първата страница отъ първия брой на листътъ сми, а еще въ първия брой на четвъртата страница въ чиетъвътъ стъпецъ вѣдъмъ: «Г-нъ Георгаки Стоянсо-вичъ, прѣдполѣтъ членството въ Екзархийския съвѣтъ отъ Капукахаялъкътъ, съ условиѣ обаче че ще има зас-платъ.» Шутошъ като не вижда въ свѣдѣніята нинъ вѣстникъ никое известие за другъ нѣкой членъ отъ Екзархийския съвѣтъ да е прѣдъ членството си съ уу-словиѣ да му ся не плаща, не злае на какво да отдалде подмѣтилътото отъ него свѣдѣніе само за Георгаки Стоян-новича. Едно отъ дѣти: или Г. Редакторъ уважаемѣй-шій Г. Марко Балабановъ съ билъ готовъ и е ималъ го-тови членове за Екзархийския съвѣтъ безъ условиѣ да имъ ся плаща, или увѣреніята на Н. Милостъ за на-докаченіе на личноститѣ прилича на пословично:

«Зарекла ся свиня да не яде

Прѣскочила плѣтъ и изляла петь.»

ДОКАЗАТЕЛЬСТВО.

Несмыслени и неразумни нѣкои главы съдѣли да оплакватъ Бѣлгарытъ че были ужъ народъ злочестъ и потискнѣтъ. Халосники! Толкозъ и разбирать тѣ. Кажѣте ми, кой е видѣлъ или чулъ или кой има да е сънувалъ нѣкога народъ по честитъ отъ Бѣлгарскій? Че кой и отъ кѣдѣ не сѫ искали и не искаѣтъ и какъ не ся надварять да правятъ добро на Бѣлгарытъ? Въ какво сѫ видѣли нужда и не сѫ ся притекли да му ся намѣрятъ и да му помогнатъ? На послѣдне времѣ като помирисахъ само че останжъ или щѣль да остане безъ вѣстникъ, братя едновѣрни и новѣрни, съплеменни и иноплеменни, Гърци, Сърби, Русси, Френци и Англези притехохъ ся единъ прѣзъ другий да му ся намѣрятъ въ тѣзи неволи; и ето Бѣлгаритъ отъ немание ни на единъ вѣстникъ въ единъ мѣсецъ намѣрватъ ся съ петь и ако щѣте съ шесть.

Гръцко—Турско—Френско—Армено—Бѣлгарскій, който е и най старый Шутошъ — единъ,

Руско—Гръцко—Православно—Бѣлгарскій — Вѣкъ единъ,

Англо—Френско—Бѣлгарскій — Левантъ Таймсъ, (Источно времѣ съ Западно времѣ) единъ,

Сърбо—Бѣлгарскій — Истоикъ, единъ,

Турско—Бѣлгарскій — Дунавъ — Одринъ, двата за единъ,

Чисто—Бѣлгарскій Ни единъ, единъ,

Съ петь или шесть вѣстници въ единъ мѣсецъ повини кой другъ народъ може да ся похвали?

ЛАГОДАРЕНИЯ.

Цариградскытѣ Бѣлгари благодарѣйтъ публично на избранитѣ нѣкога отъ тѣхъ и бывши до нынѣ и не будущи отъ нынѣ комисари на дѣлговрѣменнѣтѣ комиссії за всички злы добры услуги що сѫ показали въ служенietо на народа, като избрани що были отъ тѣхъ за това и като уволнени сега отъ това. Шутошъ благодари и той на уволненитѣ комисари общо убо за това, за което имъ благодарятъ и всички Цариградскы бѣлгари, а частно отъ себе си еще и за това дѣто за напрѣдъ нѣма вече да служатъ на народа ни здѣ ни добре като комисари; но не ини благодари и нѣма никога да имъ благодари, за това дѣто сѫ турили на умъ и за напрѣдъ не избрани и не калесани да слѣдуватъ да служатъ ужъ на народа пакъ като пусты протестари.

НЕ ПРИЗНАТЕЛЬНОСТЬ.

На Цариградскытѣ бѣлгари ся е отнело право да бѣдѣтъ избиратели, сирѣчъ да избиратъ и тѣ членове за Екзархійския съвѣтъ. И отнема имъ ся това право, по свѣдѣніята които имамы, за това само: Да не бы щото членовете които бы избрали и сега за тозъ съвѣтъ да ся закоренятъ като прѣди избранитѣ отъ тѣхъ приврѣмении ужъ комисари. Но Шутошъ не желае да ся покаже до толкозъ непризнателенъ и да признае като законно и праведно това лишеніе; защото смѣта че е твърдѣ възможно щото и тѣзи не избранитѣ отъ тѣхъ съвѣтници да закъснятъ въ тозъ съвѣтъ повече отъ времето което имъ назначава Уставътъ.

ШУТОШЪ НА ПРѢДСТАВЛЕНИЕ.

Шутошъ проси извинение (и не изракываніе) отъ почтаемытѣ си читатели и читателки (ако гы има) за това дѣто неможѣ да ся прѣстави прѣдъ драголибнѣтѣ имъ очи на уреченото времѣ — въ сѫботѣ, а че и въ понедѣлникъ не. Таа злочестина за него ся случи знаете ли какъ? Шутошъ вмѣсто самъ да ся прѣстави прѣдъ читателитѣ си, ходилъ и той да види какъ прѣставява други, послѣ прѣставлявалъ ся, т. е. гледалъ другытѣ какъ ся прѣставляватъ комай цѣлъ ношъ, послѣ оспадъ ся, послѣ не станжъ рано, послѣ понедѣлникътѣ не го чакалъ ами съмѣхъ на времето си и мръкнѣлъ пакъ на времето си, и тѣй пощата заминѣла и Шутошъ останжъ како шопа мегю два стола.

Но може нѣкой да каже: Шо ще Шутошъ на прѣставление, не, почтаеми господа, Шутошъ на прѣставление сирѣчъ на смиръ не обыча да ходи и не е ходилъ а ва прѣставителъ, не тамъ обаче дѣто ся събиравъ прѣставителитѣ, понеже Шутошъ не е вече прѣставителъ, и трѣба да знаете че сега вече прѣставителитѣ сѫ нищо а съвѣтницитѣ сѫ конто коляятъ кучето въ Екзархійскѣ дѣто не е бѣлъ Шутошъ а е бѣлъ тамо дѣто ся прѣставява позорищна дѣла Сда ли щемъ има пѣкъ тавызи неодѣлані читатели които да помислятъ че Шутошъ съ ходилъ да дѣла по прозорцути, О, Боже мой по кой языкъ да говорїшъ че да могъ да расправишъ да мя разбератъ! Или може други нѣкои по чорбаджія еще по проснѣто да кажатъ: М . . . то недно! що ще той на прѣславленіе, що си не гледа работѣтъ, ами оставя хората безъ вѣстникъ?

Е, Господа, и Шутошъ душъ иси па и той иска да види какъ ся прѣславляватъ хората, послѣ «Камберицъ дюонъ олуръ му» или безъ Голя каша быва ли а че да бѣде и безъ Шутоша прѣставление? Ами че на ли и трѣба аслѣ да иде и да види за да раскаже и на онѣзи конто не сѫ ходили, не сѫ видѣли и не знаѣтъ какво е было и какво е станжло прѣставлението. Ако не бѣше ходилъ Шутошъ да види какъ ще знае и да каже на всички да знаѣтъ че Цариградската наша публика ся научила вече не само да ржкоплѣще но и да кракотропа; но какъ ся истѣшила да кракотропа тая наша публика, да си былъ, читателю, тамъ да чуешь, обзалагамъ ся че и теби бы ти ся дотропало и ты бы зелъ да тропашъ въ честь и славѣ на Бѣлгарското искусство!

Колко и какви еще славни и чудни Бѣлгарски произведения и мурафети и видѣ и узна Шутошъ на туй прѣставление, но да расправишъ и за тѣхъ времѣ не му остава, па може и другата поща да го предвари и да иде пакъ безъ него на вѣнъ а то не му изнася никакъ за вѣтре; за това прибързва даувѣри читателитѣ си че за напрѣдъ нѣма да ходи вече на прѣставление, освѣнъ до годинъ пакъ, защото и да иска да иде друго прѣставление нѣма да стане, понеже

Видѣж! идешь ты гордъ като ВѢКЪ
Знамъ тя: кат' него си лихъ и лекъ.

двѣ прѣставлениѧ въ годината да станатъ на Бѣлгар-
ски грѣхота е, недаватъ гѣрцы; а нынѣ гѣрците гы
слушамы и трѣба да гы слушамы защото ны испльжатъ
отъ православието, а тогазъ какво ще стане православ-
иѣшата наша армия?

НАПѢВИ

ЛИКЪ 1-И.

Оздравяжъ, исцѣляхъ
Народныты раны, —
Избрахъ си сѣвѣтницы
Готово-избрани.

ЛИКЪ 2-И.

Извѣрихъ чудны дѣла
Като псе на нивѣ;
Избрахъ си сѣвѣтницы
Що не струватъ сливѣ.

ЛИКЪ 3-И.

Не слушайте тѣй що зѣйтъ
Тѣзи пѣвцы дивы,
А чувайте тамъ що пѣятъ:
«Струватъ и петь сливи.»

ЛИКЪ 4-И.

Думата е не за всички,
А за тѣзи само,
За които трѣбатъ трички
И по малко сламъ!

ЛИКЪ ШУТОША

Азъ съмъ Шутошъ и не лѣжъ
И ще кажж да подвържъ:
Имъмы си сѣвѣтницы
И вети и нови,
Но пѣмъмы отмѣтици
Нето пѣкъ воле.

ОТЗЫВЪ

О Дай, Боже, да е тѣй!
Ако ли не а то пѣй!

НЕДОУМЪНІЯ.

Защо нашите чорбаджии не ся наричатъ зорбаджии
като продаватъ зорбж а не чорбж?

Защо нашите вѣстници не ся наричатъ лестници,
като съдържаватъ повече лести а не вѣсти?

Защо Вѣкъ ся е нарекъ тѣй като знае че не е бѣть
предъ вѣка и не ще бѣдо до вѣка? ¹⁾

Защо Источното време не ся е нарѣкло Западното
време като иде отъ Запад?

ЕПИГРАМЫ

I

Не е катъръ, нито оселъ ни муде,
Джентиленът е съсъ Бѣлгарски царгули,
На главѣ му ингълишко капело,
И подъ него види му ся пакъ кел-о

II

Не человѣкъ, виждте — вѣкъ е на чело,
(Опакаго опако е то дѣло)
Съ задното си напрѣдъ иска да вари,
Та мыслѣте колко ще му поспори!

III

Съ ново лѣто новъ Вѣкъ за настava,
Не желѣзенъ ни сребрень нито златъ; —
Вѣкъ на сламъ, Вѣкъ на буйнѣ кошрявъ.
Вѣкъ бесплоденъ, вѣкъ що води на назадъ.

Господа дѣлжници за първото тримѣсие!
Заплатете си дѣлгѣтъ, както са пада на почтении людѣ.

1) Споредъ настъ Вѣкъ бы могъ по-сгодно да ся нарича Лейкъ
по съдѣржанието си, като празенъ отъ онова що интересува
Бѣлгарите, или да ся е нарекъ Лѣкъ, понеже ся явява во врѣ-
ме благопріято да излѣчи причинени поврѣди —
Вѣтникъ бо сей, — кто не вѣсть,
Яко смъртъ изаго животъ его есть?

Отговорникъ и притежателъ О. КАСАПИСЪ.

Въ печатницѫтъ на Шаркіе Аравеліанѣ
въ Аюпіанѣ ханѣ № 14.